

Súd:	Najvyšší súd SR
Spisová značka:	1So/76/2014
Identifikačné číslo spisu:	6013201644
Dátum vydania rozhodnutia:	30.06.2015
Meno a priezvisko:	JUDr. Jana Hatalová
Funkcia:	sudca
ECLI:	ECLI:SK:NSSR:2015:6013201644.1

ROZSUDOK

Najvyšší súd Slovenskej republiky v senáte zloženom z predsedníčky senátu JUDr. Jany Henčekovej, PhD. a členov senátu JUDr. Ing. Miroslava Gavalca, PhD. a JUDr. Eleny Berthotyovej, PhD., v právnej veci navrhovateľa: D. X., nar. XX. T. XXXX, bytom A., zast. JUDr. Blankou Gondovou, advokátkou, AK so sídlom v Banskej Bystrici, Skuteckého 16 proti odporkyni: Sociálna poisťovňa, ústredie, Ul. 29. augusta 8, Bratislava, o starobný dôchodok, o preskúmanie rozhodnutia odporkyne zo dňa 9. septembra 2013 č. XXX XXX XXXX X, o odvolaní navrhovateľa proti rozsudku Krajského súdu v Banskej Bystrici č. k. 20Sd/163/2013-41 zo dňa 18. marca 2014, takto

rozhodol:

Najvyšší súd Slovenskej republiky rozsudok Krajského súdu v Banskej Bystrici č. k. 20Sd/163/2013-41 zo dňa 18. marca 2014 m e n í tak, že rozhodnutie odporkyne č. XXX XXX XXXX X zo dňa 9. septembra 2013 z r u š u j e a vec jej v r a c i a na ďalšie konanie.

Odporkyňa je povinná zaplatiť navrhovateľovi trovy konania vo výške 246,76 Eur na účet jeho právnej zástupkyne do troch dní od právoplatnosti rozsudku.

Odôvodnenie

Krajský súd napadnutým rozsudkom potvrdil rozhodnutie odporkyne zo dňa 9. septembra 2013 č. XXX XXX XXXX X, ktorým odporkyňa podľa § 65, § 274 ods. 1 zákona č. 461/2003 Z. z. o sociálnom poistení v znení neskorších predpisov (ďalej len „zákon č. 461/2003 Z. z.“) a § 21 a § 174 zákona č. 100/1988 Zb. o sociálnom zabezpečení (ďalej len „zákon č. 100/1988 Zb.“) zamietla žiadosť navrhovateľa o priznanie starobného dôchodku s odôvodnením, že navrhovateľ nespĺňa podmienky uvedené v § 174 zákona č. 100/1988 Zb. pre priznanie nároku na starobný dôchodok.

Súd v konaní podľa § 250l a nasl. O.s.p. opätovne preskúmal napadnuté rozhodnutie odporkyne i konanie, ktoré mu predchádzalo a dospel k záveru, že opravný prostriedok navrhovateľa nie je dôvodný.

O trovách konania súd rozhodol podľa § 250k ods. 1 v spojení s ustanovením § 250l ods. 2 O.s.p. tak, že účastníkom ich náhradu nepriznal, pretože navrhovateľ nebol v konaní úspešný a odporkyňa nemá zo

zákona právo na ich náhradu.

Krajský súd v odôvodnení svojho rozsudku uviedol, že navrhovateľ žiadosťou zo dňa 29. júla 2013 požiadal o priznanie starobného dôchodku od 18. augusta 2001 podľa zákona č. 100/1988 Zb. z dôvodu uplatnenia služby I. kategórie dovŕšením veku 57 rokov. Navrhovateľ tiež uviedol, že je poberateľom výsluhového dôchodku a zároveň aj starobného dôchodku od odporkyne. Súd posudzoval návrh s poukazom na ustanovenie § 259 ods. 1 zákona č. 461/2003 Z. z.

Podľa § 21 ods. 1 zák. č. 100/1988 Zb. občan má nárok na starobný dôchodok, ak bol zamestnaný najmenej 25 rokov a dosiahol dôchodkový vek.

Vo veku 57 rokov podľa písm. a/ a b/ citovaného ustanovenia vzniká nárok na starobný dôchodok pracujúcim v baníctve; podľa písm. c/ ak bol občan zamestnaný najmenej 20 rokov v zamestnaní uvedenom v § 14 ods. 2 písm. b/ až h/.

Podľa § 14 ods. 4 citovaného zákona ako zamestnanie zaradené do I. (II.) pracovnej kategórie sa za dobu pred 1. januárom 1999 hodnotí služba vojakov z povolania (§ 129) zaradená do I. (II.) kategórie funkcií, ak nevznikol nárok na dôchodok podľa piatej časti tohto zákona. Služba zaradená do I. kategórie funkcií sa v týchto prípadoch hodnotí ako zamestnanie I. pracovnej kategórie uvedené v § 14 ods. 2 písm. b/až h/.

Podľa § 174 ods. 1 zák. č. 100/1988 Zb. občan, ktorý vykonával pred 1. januárom 2000 zamestnanie resp. službu I. kategórie funkcií má nárok na starobný dôchodok, ak bol zamestnaný 25 rokov a dosiahol vek 57 rokov, ak bol zamestnaný 18 rokov v službe I. kategórie funkcií.

Podľa rozhodnutia GR ZVáJS zo dňa 21. septembra 1994 bol navrhovateľovi priznaný príspevok za službu podľa § 156 ods. 2 zák. č. 410/1991 Zb., ktorý podľa zák. č. 328/2002 Z. z. bol pretransformovaný na výsluhový dôchodok; pre stanovenie výšky príspevku za službu bola navrhovateľovi zhodnotená doba služobného pomeru v I. kategórii funkcií od 3. augusta 1965 do 3. augusta 1966 a od 1. novembra 1974 do 31. decembra 1990 t. j. v trvaní 17 rokov služby.

Podľa § 174 ods. 2 zák. č. 100/1988 Zb. pre nárok na starobný dôchodok podľa odseku 1 je potrebné, aby služba I. resp. II. kategórie funkcií trvala ku dňu 13. decembra 1999; služobný pomer bol ukončený v roku 1990.

Z uvedeného vyplýva, že navrhovateľ nesplnil ani jednu z podmienok pre priznanie starobného dôchodku k 7. augustu 2010 a z tohto dôvodu nemá nárok na započítanie tejto doby do doby dôchodkového poistenia.

Súd pre komplexné posúdenie veci považuje za potrebné dodať, že navrhovateľovi nie je možné priznať starobný dôchodok podľa zákona o sociálnom poistení, pretože navrhovateľovi už bol priznaný starobný dôchodok podľa tohto zákona a navrhovateľ v súčasnosti je poberateľom výsluhového dôchodku aj starobného dôchodku.

Proti rozsudku krajského súdu podal navrhovateľ včas odvolanie prostredníctvom svojej právnej zástupkyne z dôvodu, že rozhodnutie súdu prvého stupňa vychádza z nesprávneho právneho posúdenia veci.

Poukázal na to, že sa svojou žiadosťou zo dňa 29. júla 2013 vlastne domáhal, aby mu odporkyňa do doby dôchodkového poistenia, na základe ktorého bola vypočítaná výška jeho dôchodku, započítala aj dobu vo výške 17 rokov a 62 dní, ktoré odpracoval v zaradení do I. pracovnej kategórie. V tejto dobe je zohľadnená doba od 3. augusta 1965 do 3. augusta 1966 základná vojenská služba v dĺžke 1 rok a 1 deň a od 1. novembra 1974 do 31. decembra 1990 práca príslušníka ZNV v dĺžke 16 rokov a 61 dní.

Poukázal na to, že z rozhodnutia Najvyššieho súdu Slovenskej republiky č. 55/2011 uverejneného v Zbierke stanovísk NS SR č. 55/2011 (rozsudok č. 9So/2014/2008) vyplýva povinnosť odporkyne započítať do rokov dôchodkového poistenia, ktoré sú podkladom pre výpočet výšky dôchodku aj dobu, ktorú navrhovateľ odpracoval v zaradení zamestnania do I. pracovnej kategórie.

Ďalej uviedol, že navrhovateľovi bol rozhodnutím GRZVáJ-11026/32-94 zo dňa 21. septembra 1994 od 1. októbra 1994 priznaný príspevok za službu podľa § 165 ods. 2 zákona č. 410/1991 Zb. v znení neskorších predpisov, ktorý sa neskôr zmenil na výsluhový dôchodok. V súčasnosti navrhovateľ poberá výsluhový dôchodok vo výške 280,45 eur mesačne.

Ďalej uviedol, že ak by odporkyňa započítala navrhovateľovi do nároku na vznik starobného dôchodku aj roky, ktoré odpracoval v zaradení do I. pracovnej kategórie, tak by mohol byť jeho dôchodok vyšší.

Odporkyňa navrhla, aby odvolací súd napadnuté rozhodnutie súdu prvého stupňa potvrdil ako vecne správne. Dôvody, ktoré navrhovateľ uvádza v odvolaní považuje odporkyňa za neopodstatnené. Odporkyňa má za to, že súd prvého stupňa správne zistil skutkový stav veci, na základe ktorého náležite právne posúdil vec, pričom nezistil nezákonnosť rozhodnutia odporkyne. V konaní bolo preukázané, že navrhovateľ v zamestnaní I. kategórie funkcií, ktorá je postavená na roveň I. pracovnej kategórie, získal v období od 3. augusta 1965 do 31. decembra 1990 6271 dní, to je 17 rokov a 66 dní, preto mu nárok na starobný dôchodok nevznikol.

Najvyšší súd Slovenskej republiky ako súd odvolací podľa § 10 ods. 2 O.s.p., napadnutý rozsudok súdu prvého stupňa spolu s konaním, ktoré mu predchádzalo preskúmal bez pojednávania v súlade s § 250ja ods. 2 O.s.p. a jednomyseľne dospel k záveru, že odvolanie navrhovateľa je dôvodné.

Najvyšší súd Slovenskej republiky udáva, že predmetom konania bolo preskúmanie zákonnosti rozhodnutia a postupu odporkyne č. XXX XXX XXXX X zo dňa 9. septembra 2013, ktorým bola zamietnutá žiadosť navrhovateľa o starobný dôchodok ku dňu 7. októbra 2010 s odôvodnením, že navrhovateľ nespĺňa podmienky uvedené v § 65, § 274 ods. 1 zákona č. 461/2003 Z. z. v znení zákona č. 555/2007 Z. z. a § 21 a § 174 zákona č. 100/1988 Zb.

Ako vyplynulo z obsahu dávkového spisu odporkyne navrhovateľovi bol právoplatným rozhodnutím zo dňa 9. novembra 2005, č. XXX XXX XXXX X priznaný starobný dôchodok podľa § 65 a § 293ce zákona č. 461/2003 Z. z. v znení zákona č. 244/2005 Z. z.

Navrhovateľ žiadosťou zo dňa 29. júla 2013 požiadal o priznanie starobného dôchodku podľa zákona č. 100/1988 Zb. uplatnením I. pracovnej kategórie funkcií.

Navrhovateľ, ako jednoznačne vyplynulo z obsahu opravného prostriedku ako aj podaného odvolania proti rozsudku krajského súdu, sa domáha, aby odporkyňa pri výpočte sumy starobného dôchodku započítala do dôb dôchodkového poistenia aj roky, ktoré navrhovateľ odpracoval v zaradení zamestnania do I. pracovnej kategórie. Podľa jeho názoru by tak mohol byť jeho starobný dôchodok vyšší.

V uvedenej právnej veci odvolací súd udáva, že navrhovateľ sa nedomáha zníženia vekovej hranice podľa § 174 zákona č. 100/1988 Zb.

Navrhovateľ žiada o výpočet dôchodku z celej doby poistenia vrátane doby služby a určenia výšky starobného dôchodku pomernou sumou k dobe zodpovedajúcej tzv. civilnému zamestnaniu.

Odvolací súd poukazuje aj na to, že v zmysle článku 33 ods. 2 Dohovoru o invalidných, starobných a pozostalostných dávkach (č. 128), vyhláseného v Zbierke zákonov pod č. 416/1991 Zb. ak má alebo ak by mala inak chránená osoba nárok na dávku ustanovenú v tomto Dohovore a ak dostáva inú peňažnú dávku sociálneho zabezpečenia za tú istú sociálnu udalosť (prežitie ustanoveného veku), môže sa dávky podľa tohto Dohovoru krátiť alebo zastaviť za určených podmienok a v určenom rozsahu za podmienky,

že časť dávok, ktorá sa kráti alebo je zastavená, nepresahuje druhú dávku.

Taktiež odvolací súd poukazuje na článok 33 ods. 2 Dohovoru, pričom podľa jeho názoru z uvedeného článku vyplýva, že v prípade súbehu nárokov na starobný dôchodok tak zo všeobecného ako aj osobitného systému sociálneho poistenia (zabezpečenia) je v zmysle Dohovoru možné starobný dôchodok zo všeobecného systému iba krátiť a to najviac o sumu, ktorá neprevyšuje sumu výsluhového dôchodku (príspevku za službu považovaného za výsluhový dôchodok).

Z vyššie uvedených dôvodov aj odvolací súd nepovažoval rozhodnutie odporkyne za zákonné a preto rozsudok krajského súdu zmenil podľa § 220 O.s.p. a vec vrátil odporkyni na ďalšie konanie vo veci.

O náhrade trov konania rozhodol Najvyšší súd Slovenskej republiky podľa § 250k ods. 1 O.s.p. a § 151 ods. 1 a 5 O.s.p. v spojení s § 224 ods. 1a 2 O.s.p. a § 246c ods. 1 veta prvá O.s.p. tak, že navrhovateľovi, ktorý mal úspech vo veci, priznal náhradu trov konania, vychádzajúc pritom z vyčíslenia trov konania v zmysle vyhlášky Ministerstva spravodlivosti Slovenskej republiky č. 655/2004 Z. z. o odmenách a náhradách advokátov za poskytovanie právnych služieb (ďalej len „vyhláška“) vo výške spolu 246,76 Eur titulom trov právneho zastúpenia.

Trovy konania pred súdom prvého stupňa predstavujú: 3 úkony právnej služby 181,98 Eur (2 úkony á 60,07 Eur a 1 úkon za 61,84 Eur) - 1/ prevzatie vecí a prvá porada s klientom 2/ napísanie návrhu, 3/ napísanie vyjadrenia; režijný paušál 23,66 Eur (2 úkony á 7,81 Eur a 1 úkon za 8,04 Eur); 41,12 Eur DPH, celkom 246,76 Eur.

Trovy odvolacieho konania súd navrhovateľovi nepriznal, nakoľko ich navrhovateľ nevyčísľil do troch pracovných dní od vyhlásenia rozsudku a iné trovy zo súdneho spisu nevyplyvajú.

Poučenie:

Proti tomuto rozsudku nie je prípustný opravný prostriedok.